

деж има отгоре му. С нож, дето има бодеж, чупя едно яйце и то яйце го превъртам на тялото му кат часовник тъй. Дето тъй са разбива, там му е болката на детето... И земам тъй, баям му, трия го... казвам му моите си думи там. На себе си ги казвам, щото ми ги крадат и после ни сълекува.... И аз трия, ама себе си не мога.... за мойта къща не мога да направя нищо...." (ж., 82 г., копанари, с. Семерджиево, Русенско) (цит. по Конович, Ненов 2009: 90, 96). Сред турските циганки от Провадийско в миналото има и такива, които се занимават и със знахарство: „късане” на далак, близане на око, „пукане” на въглища, леене на куршум, баене, висене (Кючуков 1992: 66). „Научих се от майка ми, когато дете преяде, дървена пепел да му търкаш – ще му мине. Учила ме е куршум да леем. Имам си една хамалия⁴⁰ тука от майка си, и като минем три пъти над детето и му мине. Това човек си го има, то не се учи. Тя Вероника е много хубава, всеки я гледа. И тя като ходи, аз огън и паля и на жарава й бая. Там под ребрата я удрям, и после й минава. И тя вика „и от теб ще си уча” (ж., 73 г., Кюстендил) (цит. по Петрова, Антонова, Пенчева 2004: 164).

Най-известната лечителка в София след Освобождението баба Мика Карабиберим е посещавана от хора от различни етноси с различен социален статус „Видни дами с копринени рокли и господа с модерни парижки шапки по тъмно прекрачват прага на „лекарския кабинет” на вещата в знахарството и магиите циганка, за да не види никой и да не разпространява клюки за тайните им болки и страдания....”.

А в Пловдив в Новото село (дн. кв. Столипиново) старият Асан продава „илачи за съклет, за лош джигер, за корем, за уроки, правеше мехлем за рана, за подлутено. На оджака непрекъснато къкреше гърне с бурени. Лекуваше с тези илачи Асан...”.

В началото на XX век във Видин когато жена се разболеє през Русалската неделя (една седмица след християнския празник Петдесетница) се цери от калушарите. „Жена работила на Петдесетница жен-

И гледа на ръка, и врачува...

⁴⁰ хамалия (от арабски) – амулет с изписани текстове от Корана